

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlitterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppel A., Daube G. L. és társaság és Herndl. Brnben: Stern M.

Nyitlitter petitsora 10 kr.

Nyílt levél a „Muraköz“ szerkesztőjéhez.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Felkérem, hogy becses lapjában a muraközi és vendvidéki, magyar nyelvben jeleskedő tanítók és tanulók 1892—93 tanévre esedékes, most már **nyolczadik** megjutalmazásáról szóló elszámoláson kívül tegyenem.

A szóban forgó tanítók és tanulók **hetedik** megjutalmazásáról a »Muraköz« 1893. évi 7-ik számában tettem közzé elszámolásomat.

Ezen nyolczadik megjutalmazás alkalmából rendelkezésemre állott:

1. Zalavármegye nemesi pénztára választmányának évi adománya . . . 120 frt — kr.
2. Az »Első magyar általános biztosi társaság« hatodik befizetése és esedékes kamatja . . . 303 » 50 »
3. Horváth Csongor járásbíró ur adománya . . . 10 » — »

A) A nemesi választmány 120 frt adományából megjutalmaztatlak:

Danitz Sándor stridói áll. isk. tanító	30 frt
Gönczy Ferencz zrinyifalvi áll. isk. tanító	30 »
Márkus Sándor molnárii áll. isk. tanító	30 »
Thorday J. csáktornyai közs. tanító	30 »
Összesen	120 frt

B) Az »Első magyar általános biztosi társaság« 303 frt 50 kr. befizetéséből megjutalmaztatlak:

Horváth Gyula stridói áll. isk. igazgató	40 frt — kr.
Balogh Ferencz második hegykerületi áll. isk. tanító	30 » — »
Luttlár Nándorné ganicsai áll. isk. tanítónő	30 » — »

A muraközi iskolák tanulói közül:

Alsó-domborui rk. iskola	9 frt — kr.
Csáktornyai községi elemi iskola	20 » — »
Dráskoveczi rk. iskola	4 » — »
Hodosáni áll. iskola	8 » — »
Kotori rk. iskola	8 » — »
Második hegykerületi áll. isk.	12 » — »
Murakirályi rk. iskola	4 » — »
Muracsányi rk. iskola	5 » 50 »
Muravidi rk. iskola	8 » — »
Negyedik hegykerületi áll. iskola	8 » — »

Átvitel 186 frt 50 kr.

Áthozat	186 frt 50 kr.
Perlaki áll. iskola	20 » — »
Ráczkanizsai áll. iskola	8 » — »
Stridói áll. iskola	25 » — »
Zrinyifalvi áll. iskola	8 » — »

A vendvidéki iskolák tanulói közül:

Bagonyai rk. iskola	8 frt — kr.
Bellatincai rk. iskola	8 » — »
Cserencsóczi rk. iskola	8 » — »
Deklezsini rk. iskola	4 » — »
Ganicsai áll. iskola	8 » — »
Izsakóczi rk. iskola	4 » — »
Bisztricei rk. iskola	8 » — »
Turnicsai rk. iskola	8 » — »
Összesen	303 frt 50 kr.

C) Horváth Csongor járásbíró ur 10 frt adományából:

Stridói áll. iskola	10 frt
---------------------	--------

D) Alkalmat veszek egyuttal, hogy Dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő által, kerülete magyar nyelvben jeleskedő tanítói és tanulói részére adott kétszáz forint jutalomról is elszámoljak:

Majhen Ferencz muraszentmártoni rk. tanító	40 frt
--	--------

Murkovics János alsó-lendvai rk. tanító	40 »
---	------

Átvitel 80 frt

A „Muraköz“ társasága

A rágalmazott Magyarország.

(Esküdtszéki vádbeszéd.)

(Folytatás.)

És ezt a magyarországi román egyesületi ifjúság mondaná? — ifjúság, mely mindenkor s mindenütt a szabadságnak, a haladásnak harcosa és sehol és soha a zaarnokság zsoldosa?

Nem t. esküdt urak; így a magyarországi román ifjúság nem beszél, így a magyarországi román ifjúság nem beszélhet s én megvédem őket örögmegszármásuknak s annyira megsemmisítő mint börtör vadjától; ők csak abban lehetnek bübösök, hogy könnyelműen, tudatlanul, gonoszok által törbe ejtve, elcsábítva és megcsalva odaadták a nevéket, melylyel aztán nemcsak Magyarország, de Románia közönségének is néhány jól megfizetett s kitartott bérencze rutul visszaél.

És most feltezem t. esküdt urak! a kérdést, mikép lehet leginkább előkészíteni, hogyan lehet leginkább szolgálni, a szláv segély újjan elérhetni vélt vakmerő nagy végzést, Erdélynek Románia-val való egyesítését?

Hát ugy, amint erre a vádlottak az általuk terjesztett nyomtatványban a feleletet megadták, ugy a mint erre a terjesztés ténye által az első lépést megtették, tudniillik megtámadni azokat a törvényeket, melyeken Magyarország területi egysége mint alapokon nyug-zik, megtámadni érvényességét a magyar állam területi egységét legsarkalatosabban biztositó unió törvénynek, az

1848. évi kolozsvári I. és az uniót szabályzó 1868. XLIII. törvényeknek; kétségbe vonni az egyesítés kimondására való jogosultságot az 1848-iki kolozsvári és az 1865-iki pesti országgyűlésnek; e törvényeket a románokra nézve örökké igazságtalannak, örökké erőszakosnak, örökké érvénytelennek, a románok kizárásával keletkezettnek nyilatkoztatni ki és így a törvények kapcsolatnak azt a viszonyát, mely Erdélyt ma Magyarországgal egybeforrasztja, a románokra nézve a kötelező erő minden híjjával levőnek nyilvánítani; — tiltakozni az egyesülés törvénybe írtatása ellen, mert az 1848-iki a Koronás Király által törvényesen összehívott erdélyi országgyűlés törvényének Balazsfa'ra összecsofított néptömegnek ellenünk összesokkúdt vezetői ellentmondani merészkedtek s ezért állítani, hogy az alap-törvényileg konsztitált törvényhozás szerkezete egyjelentőségű a román faj és nép jogainak lábbal tiprásával; hirdetni, hogy a törvényileg kimondott egyesülés a románság élete ellen intézet egyenes merénylet; * magányegyetni mereni a magyar államot, hogy a románok ezt az örökké igazságtalanság a románság eltiprását célzó egyesülés-t soha sem fogják elfeledni s ezért majd a közelgő leszámolás napján elégtételt kérnek és ha kell, nemzeti szabadságuk kivívásáért vért és életét is készségesen áldoznak: ez t. esküdt urak! o'y nyílt forradalmi, a magyar állam egységének, létének egyenes megdöntésére irányuló o'y nyílt forradalmi törekvés, melylyel szemben vitatkozásnak, érvelésnek nincs helye. Mert, szervezett államnak ily támadással szemben csak egy méltó fejtgyere, csak egy méltó válasza van, melyet az önvédelem kényszerűsége ad kezébe s ez: az ily fölforgató támadások, ily romboló törekvések nyilvánulásának minden könyörület nélkül való

leverése, azok gyökereiben való megsemmisítése, kiirtása és teljes szétmorzsolása.

E tanokat hirdetni: e tanokat nyomtatvány útján terjesztani, azok terjesztésére közreműködni, a széthuzó ellenállást fokozni, azok erejét megsziárdítani s mindez azért s mindez abból a célból, hogy Magyarországnak Erdélylyel való egyesítése törvénytelenség, érvénytelennek nyilvánítások és ezáltal az elválaszthatlan állami összetartozásnak, az egybeforrott s mindnyájunk által örök időkre szétszakíthatatlannak tartott közösség érzetének utolsó gyökérszállai is kizakításának: ez t. esküdt urak! bübösége a vádlottaknak, mert ez a bitkv. 173. §-ban ütköző és büntetődel megfiamadását képezi az 1848. évi kolozsvári I. és 1868. évi XLIII. t.-cz. kötelező erejének, melynek nyomtatvány terjesztése által elkövetett megfiamadását a 171. § világoosan tiltja.

Én uraim! mellözöm a törvények iránti engedelmességből, a minden állampolgárt egyaránt kötelező törvények iránti engedelmisségnek megtagadásából, a törvény kötelező erejének el nem ismeréséből, egyzóval a törvény és a jog uralmának megfiamadásából eredő veszélyeknek, előttem mint a törvény öre előtt, annyira kinálkozó ecsetelését, a melyek, ha uralomra jutnak, az államok maguktól széthulló darabokká válnak; én mellözöm a törvényhozás jogának, a törvényes állapotnak és így az egész jogrendnek megtámadásából keletkezheto veszélyeknek rajzolását; nem tárom föl önök előtt a bomlásnak, a floszolásnak azt a képét, mely a törvények kiforrásától, a törvényhozástól és az alkotmánytól megtagadja

Athozat	80	frt
Kaczun Ignác mureszerdahelyi közs. isk. tanító	30	»
A kerület tanulói közül:		
Alsólendvai polg. iskola	16	frt
Alsólendvai rk. iskola	16	»
Beliczai rk. iskola	10	»
Dekánoveczyi rk. iskola	10	»
Domasineczyi rk. iskola	8	»
Bottornyai rk. iskola	10	»
Muraszentháromi rk. iskola	10	»
Muraszerdahelyi községi iskola	10	»
Összesen	200	frt

Kiosztatik tehát ezen nyolczadik megjutalmazásnál 633 frt 50 kr. azaz hatszázharminczhárom forint és ötven krajczár.

Az »Első Magyar Általános biztositó társaság« befizetései ezen ma elszámtalt hatodik részlettel megszűntek.

A nemzetiségi vidékek magyar nyelvben kiváló tanítói és tanulói megjutalmazására szolgáló alapok érdemében Zalavármegye közgazgatási bizottsága a vármegyei törvényhatósági bizottságot és a nemesi pénztár választmányát, főispán ur Ö. Méltósága indítványára megkeresni sziveskedett.

Szabadjon legbensőbb köszönetemet kifejezni Dugovich Pál, Filipics Lajos, Hirschler Miksa, Horváth József, Kayser Lajos, Kollay János, Koczeth Mátvás, Kostyál Ferencz, Szabó Imre, Szalay István, Vranicsits Károly, Vugrinicsics Boldizsár, Ziegler Kálmán miniszteri iskolalátogató, gondnoksági és iskolaszéki elnök és lelkész uraknak. a kiosztás czéljából igénybe vett szives fáradozásukért.

Végül megemlítem, hogy a »Muraköz« 1886. évi 43, 1888. 8, 1889. évi 7, 1890. évi 4 és 5, 1891. évi 7 és 18, 1892. évi 7, 1893. évi 7, és 1893. évi mai számában foglalt észámolásaim értelmében, tehát összesen nyolcz alkalomból kiosztottam négy

az elismerést: mert hiszen a midőn ennek a magyar állam egységét és mai szerkezetét leginkább biztosító két alaptörvényeknek a megtámadásáról van szó, akkor önkön minden vonatkozásaiban önként s azonnal átérzik az én győnge szavam nélkül is a törvények megtámadásából eredő összes veszélyeket és mint e hazának most bírói tisztet gyakorló hű fia, egyszersmind azonnal fölismerik, átértik azt is: hogy a most megtámadott törvényeket megvédeni, azok erejét, épségét, törvényszerűségét rendületlenül, soha meg nem ingatható határozottsággal és szilárdsággal, bármely irányból jövő támadással szemben megolthatalmazni, a teljes erejében, s épségben fönttartani legfőbb, legelső és legtermészetesebb kötelességünk.

Mert Erdélynek a vádlottak által terjesztett nyomtatványjelmében megteremtett autonómia, függetlenítése, a magyar állam mai szerkezetének e tanok értelmében való megbolygatása, az első lépés volna nemcsak a magyar állam testéből való teljes kiválásra, hanem az, következményeiben előbb vagy utóbb arra a Romániával való egyesítési törekvére, a nagy Dákórománia megteremtésére vezetne, melyet a vádlottak a terjesztés által már is nyílt végződéssel tüzek ki. Mert ők azt hiszik — s talán nem minden alap nélkül, ha Erdély magára áll, ha Magyarországgal való egységes szilárd kapcsolata meglazul, megbomlik és ezt a természetes támpontját elveszti, hogy akkor — nehezségre esik kimondani — e föld megszűnt magyar föld lenni, hogy akkor e föld román föld lesz, — és azután csak idő kérdése, vajjon es országgrész, e hazafiatlan törekvés teljes diadalra jutásával, meddig bírna még dacolni, meddig bírna még ellenállni annak a vonzerőnek, melyet, egy közvetlen szomszédságában álló tetters társadalmi nyilvánulásaiban aggressiv nemzet állam életének hatása reá gyakorol.

(Folytatjuk).

Kiadja :
egy magyar bizottság.

ezer ötszázhet forint és hetven krajczár.

A megfelelő okmányokat becsatolva, vagyok

Zala-Egerszeg, 1893. szeptember 28.
Hazafiuí üdvözlettel!

Dr. Ruzsicska Kálmán
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Csáktornya, 1893. szept. 28.

Csáktornya város képviselő-testülete múlt kedden tartott közgyűlésén a többi között foglalkozott lapunk 38 számának a város tanügyét érintő cikkével. Hálával tartozunk a t. képviselő-testületnek, hogy lapunk közleményét figyelemre méltatta. De nem tartozunk köszönettel azoknak, akik ama bizonyos közleménynek olyan színezetet adtak, amelyre sem a szerkesztőség nem gondolt, t. i. a város által a tanügy oltárára hozott áldozatok kicsinylése.

Mi ama közleményben nem láttunk semmi rosakaratot, sem kicsinylést a város áldozatkészége iránt; s most sem láttunk benne mást, mint annak az óhajnak a kifejezését, hogy a város ne sajnálja a pénzt az új iskola építésére.

Az igaz, hogy ezek a szavak: „megyénk városai közül majdnem mindegyik többet áldoz a tanügyre, mint Csáktornya, s hogy akárhánynál is aránylag nagyobb áldozatot hoz, mint mi,“ magukban állva és szó szerinti véve, igazságtalanok Csáktornyára, mert e város sok nagy városnak mutatott példát tanügyének rendezésében. Csakhogy kérjük az elfogulatlan olvasót, hogy ne a legrosszabb értelemben vegye eme sorokat! — Azt tudjuk, hogy megyénknek majdnem mindegyik városa súlyos községi adó után képes csak tanügyi költségeit fedezni, mert a sok kiadáshoz képest kevés egyéb jövedelme van; míg Csáktornya a tanügyére nem kénytelen pótdadót kivetni, mert képes egyéb jövedelméből fedezni a költségeket. A kis községek közül meg tényleg akárhánynál csakugyan nagyobb áldozatot hoz iskoláira, mint a városok, mert azok valóban kénytelenek 70—100°/_o-ra felmenő községi adóval fentartani iskoláikat. Így magyaráztak nekünk a közlemény szerzői fenti szavaikat s mi magunk is ily érteleműt tulajdonítottunk azoknak, midőn lapunkban helyet adtunk nekik. Egyébként a majdnem és aránylag szavak amugy is a maga értékére szállítják a cikkíróknak a város áldozatkészégére vonatkozó privát véleményét, melynek csak az ád sértő színezetet, aki keresi benne a bántót. A jóakaratu és kevésbé vérmes olvasó nem fog mindjárt felzudulni és néhány szóba kapaszkozni, hanem az egész közlemény szellemét fogja bírálattal alávenni. A közlemény szelleme tehát valójában sem támadja meg a város áldozatkészégét, hanem kimutatni igyekszik, hogy az új iskola építése szükséges és hogy a városnak még mindig vannak kötelességei saját tanügye iránt, daczára annak, hogy nagy áldozatot hoz. Ez a mi véleményünk ama közlemény felől s e véleményünkkel nem állunk egyedül.

Nincs okunk Pilátus módjára kezűnket mosni! Hisz tíz éves önzetlen munkásságunk és lapunk tisztessége multja elég tanubizonyosságok arra, hogy krakeller tempókat soha sem üztünk. Ezt nagyon jól tudja mindenki, aki tudni akarja! De azt is tudja mindenki, akinek fogalma van egy lap

szerkesztéséről, hogy a szerkesztői kötelesség magával hozza azt, miszerint mások egyéni nézetének, amennyiben a hazafiaság, a törvény és a tisztesség megengedik, a lapban helyet adjunk. Akárhány esetben nem érthettünk egyet a lapunkban megjelenő közleményekkel, s még sem tehetjük, hogy mások nézetének helyet ne adjunk. Ily esetekben csakis a sajtótörvényt tartozunk respektálni, de nem mindenkinek a tetszését. Lapunk nem politikai pártlap, melyek kizárólag egy irányban haladnak kitűzött céljuk felé. A politikai pártlap nem tűrhet meg hasábjain saját pártjáról ellentétes nézetet, de nekünk társadalmi lapnak kötelességünk társadalmi kérdésekben az ellentétes nézeteknek is helyet adni, mert az ellenvélemények is előmozdíthatják a közjót és a társadalmi érdekeket.

Tudjuk nagyon jól, hogy gyakran a népszerűség rovására mennek az ilyen közlemények s elég alkalmat adnak arra, hogy elleneink tapsoljanak örömmel. De mi nem tehetünk ez ellen! Kényelmesebb volna nekünk mindenről s mindenkiről csak szépet és jót mondani, egymást agyondicseríteni. De vajjon használnánk-e ezzel a közügynek s előbbre mennének-e közös céljaink?!

Az igazságot agyonütni nem lehet! Az pedig igazság volt és igazság marad is mindig, hogy Csáktornya városa nagyon, de nagyon sokat áldozott iskoláira. Tudja az egész ország, hogy a város oly fizetést ad tanítóinak, amilyent alig ad még 1—2 város az országban. Tudja azt mindenki, hogy a képezde felépítéséhez 30 ezer frttal járul hozzá, hogy a kisedvővődnak házat adott, a polgári iskola dologi kiadásait fedezi sat., szóval, hogy jövedelmének majdnem 1/3 részét áldozza gyermekei és a haza érdekében a tanügy oltárára. Ezt az igazságot semmiféle lap közlése nem fogja soha megdönthetni. — De igazság marad az is, hogy Csáktornya városa képes még 60—70 ezer forintos épületet emelni iskoláinak! — Ennek a nézetnek adott ama megnehezített közlemény kifejezést és a tanügybarátok körében nem egyszer nyilvánult ama aggodalomnak: vajjon nem fogja-e elnyelni az új iskolát a kaszárnya?!

Buzdító czézzattal iratott tehát ama közlemény és azokhoz volt intézve, akik a tanügyre szánt költségeket sajnálják. Mert — sajnos! — ilyenek is elegendő vannak városunkban!

Valóban sajnáljuk, hogy a város előmenetelének és tanügyének régi, ismert, őszinte barátai sem értették meg ama közlemény valódi célját, mely nem is nekik szólott, hanem azoknak, akik a maradiak hadseregéhez tartoznak.

Kérjük a tanügy őszinte barátait, a város derék polgárságát és a város érdekes képviselő testületének higgyadtan és elfogulatlanul gondolkodó tagjait: olvassák meg egyszerűen az egész közleményt, ne vegyenek ki belőle egyes szavakat, amelyekből maguknak tüben tőkét kovácsolnak, hanem nézzék azt oly jó szándéku szeművegen, mint amilyenen mi néztük, mikor annak a közleménynek lapunkban helyet adtunk.

Kérjük, hogy ne tulajdonítsanak annak a közleménynek oly czézzatosságot, mintha az a város által a tanügy oltárára hozott áldozatot kicsinylené, hanem tekintsék buzdító szavaknak, melyek a legjobb szándékból irattak.

Egyuttal tiltakozunk kell az ellen, hogy azok, akik mindenben szeretnek szálkát keresni, ama — az új iskola építése ügyében a város haladását őszintén szívén

viselő egyének által initiált és a legjobb akarattal szerkesztett -- közleményt félremagyarazzák és lapunk szerkesztősége ellen igazságtalan közvéleményt alkossanak!

Az iskolaépítés elleneinek pedig újra és újra ismétéljük, hogy a városnak még módjában áll és szent kötelessége is minél előbb palotát emelni gyermekei boldogsága, a tudomány és a hazafiság számára!

A szerk.

Zalavármegye

törvényhatósági bizottságának 1893. évi október hó 2-án s folytatva tartandó rendes közgyűlésén felveendő s vidékünkét közelebbről érdeklő tárgyak sorozata:

Alispáni jelentés a törvényhatósági állapotról. Bellügyminiszter ur öngymnásztárságának leirata, mely szerint Ó cs. és apost. királyi Felsége legkegyelmesebben meghagyani méltóztatott, hogy a vármegye területén lefolyt ózi hadgyakorlatok alkalmából, a vármegye közönségének áldozatkésziségeért, tisztikarának, az illető városok tanácsának s a községek előljáróinak, buzgó és sikeres tevékenységéért, legmagasabb elismerése nyilvánítások.

A megyei számvevőség a vármegye 1894. évi költségvetés tervezetét bemutatja.

Az 1894. évre szükséges katonabeszállásolási pótdó megállapítása.

A megyei számvevőség előterjesztése az 1894. évi betegápolási költségek fedezésére szükséges pótdó kivételése tárgyában.

A közigazgatási bizottság jelentése az 1893. év I. feléről.

A nagyméltóságú földmivelésügyi magyar kir. miniszteriumnak folyó évi 33851/V/14. sz. alatt kelt leirata a légrádi Dráva szakaszon esaközleendő szabályozási munkálatok tárgyában.

A vármegyei árvaszék előterjesztése vucetincei illetőségű Duzsma Mari 236 frt 92 kr. árvaértékének a gyampéztári tart. alpból leendő kifizetése tárgyában.

A közigazgatási bizottság Kovácsics György benkoveazi lakos árvtári adóstól behajthatatlanná vált 20 frt 44 kr. tóke és kamatai és 21 frt 30 kr. ügyészi költség visszatérítése iránt f. ügyben hozott határozatát (további intézkedés v. gell átteszi.

A hordár vagy bérszolga iparra vonatkozó vármegyei szabályrendelet tervezete.

Csáktornya község képviselő testületének a villamos világítás létesítése tárgyában hozott határozatai jóváhagyás végett bemutatának.

Felbuzós Lamm Leo bellatincai lakosnak a bellatincai kórhágyam választás ellen.

Keszthelyen második gyógyszerár felállításának engedélyezéséért folyamodványok.

Alsó-Domboru község képviselő testületének külön községi-orvosi állás létesítése iránti határozata.

A csáktornyai járás főszolgabírájának folyamodványa a cholera elterjedésének megállítására az iránti határozata, hogy a község tulajdonát képező regale kártalanítási kötvény eladassék.

Perlak község képviselő testületének határozata, az iparos tanoncok oktatását teljesítő tanító fizetésének fölemelése iránt.

Dráva-Egyház község képviselő testületének községi ingatlan szerzése tárgyában hozott határozata.

Bottornya község képviselőtestületének az iránti határozata, hogy a község tulajdonát képező regale kártalanítási kötvény eladassék.

Perlak község képviselő testületének fellebbezett határozata.

A közigazgatási bizottság előterjesztése a magyar nyelvben jeleskedő muraközi — s vendvidéki tanitók és tanulóik jutalmazása tárgyában.

Különfélék.

Kérem. Kérjük t. előfizetőinket sziveskedjenek az utolsó negyed alkalomával előfizetéseiket megújítani s a hátralékokat beküldeni!

— **Jóth Gáspár**, a nagy-kanizsai kir. törvényszék elnöke m. hó 27.—30-ikáig a csáktornyai kir. járásbírósnál teljesített hivatalos vizsgálatot. Ó Nagysága a lá-

tottak a tapasztaltak felett megelégedésének adott kifejezést.

— **A király elismerése.** A lefolyt hadgyakorlatok alkalmából a bellügyminiszter vármegyénk főrendhátságihoz a következő leiratot intézte: „Ó cs. és kir. felsége legkegyelmesebben meghagyani méltóztatott, hogy a vármegye területén lefolyt ózi hadgyakorlatok alkalmából a vármegye közönségének áldozatkésziségeért, a vármegye tisztikarának, az illető városok előljáróinak buzgó és sikeres tevékenységéért, amelyet a koncentrált katonaság elszállásolása, élelmezése, valamint általában czélba vett feladatának minden tekintetben sikeres megoldatása körül tanúsított legmagasabb elismerése nyilvánítások. Erről a vármegye közönségét örömmel kifejezése mellett azon felhívással értesitem, hogy ezen legfelsőbb elismerésnek alkalmas módon való közzététele iránt intézkedjék.”

Dr. Guszicska Mátin kir. tanácsos tanfelügyelő m. hó 26. és 27-én Muraköz alsó vidékén hivatalos körutat tett. Volt A.-Domborun, Mura Viden, Mura-Egyházon, Perlakon Ez utóbbi helyen a legközelebb megnyitandó kised óvoda ügyében érkezett Ó Nagysága.

Eljegyzés. Orbán Elek megyei utbiztos szept. hó 23-án jegyezte el Novák Ferencz városi képviselőtestületi tag kedves leányát Józsa kisasszonyt. — Gratulálunk!

A Gáspárt-szoborra újabb begyűlt 13 frt 50 kr., Perlakról pedig újabb 31 frt eredményt mutattak ki. Az adakozók neveit lapunk legközelebbi száma hozza.

Avilammal való világítást városunkban ma-holnap megkezdik. A dinamó-gépek már fel vannak szerelve, úgy hogy 1—2nap mulva működésbe lesznek hozhatók. A magánosok, miután nem igyekeznek a vállalkozóval szerződéseiket megkötni, azok kivételével kik a becsatolást már aláírták, valószínűleg csak két hónap mulva kapják meg a világítást.

— **Eljegyzés.** Stern Márkus, nagykanizsai lakos jegyet váltott Rosenfeld Salamon kedves leányával, Cecillia k. a.

Gőzmalomunk a múlt héten megnyílt és állandóan működik. Az ujitások, melyek még a mi népünknel ismeretlenek voltak, t. i. a kukoricának csutájával együtt, a buzának s rozsnak a lisztosztályzó hengeren való őrlése, a liszt kitűnősége, gyors és olcsó őrlés párosulva szakszerű felügyelettel sat. bátran következtethetjük, hogy helyben a részörlésre berendezett ma lom existenciája hosszabb időre megalapítottnak mutatkozik.

A varasdi kaszárnya kibővítése és fedett lovarda építése körül teljesítendő építőmunkákat (mintegy 50 ezer frt) Szalon Péter csáktornyai építész nyerte el.

— **Jegyző választás** volt m. hó 27-én Mura-Szt.-Márián. Megválasztották egyhangulag ifju Goricsánecz József perlaki segéd jegyzőt.

Perlakon egy jól szervezett magyar zenekar telepedett le. Újabb örvendetes jele a város felvirágozásának és a magyar dal tekintetében hazafias előmenetelének.

— **Megeyi hírek.** Az ág. ev. hitv. egyházi gyámintézet 33. közgyűlését október 7-én fogja megtartani Nagy-Kanizsán. A gyűlésen jelen lesz br Radvánszky Béla, elnök; Zelenka Pál és Baltik Frigyes püspökök s az egyházkerület több kitűnősége. — **Koller Ignác**, zala-szent-gróthi plébános ma, okt. 1-én tartja aranymiséjét — **Kaiser J.** zalaegerszegi földbirtokos Kisladu Sándor, jeles költőnk hű arczképét ajándékozta a nemzeti muzeumnak — **Tapolca** a jövő évi költségvetése 22 000 frt bevétel s

30.000 frt kiadással van előirányozva; a hiányt 47 százalék pótdóbból fogják fedezni; a város 9.5 százalékot fordít tanügyi czélokra. — A zalaegerszegi főgymnasium mielőbbi felállítására ügyében Kovács Károly, polgármester vezetése alatt küldött fog tisztelegni Csáky Albin gr. köztársasági miniszterrel.

A hivatalos szabadalmi katalógus folytatásaként megjelent II-ik füzet ép most hagyta el a sajtót. A keresk. miniszter, a kir. szabadalmi levéltár által összeállítottván a hivatalos szabadalmi katalógus ez idei évfolyamát, annak kibocsátásával, illetőleg terjesztésével, úgy mint a múlt évben, Bergl Sándor mérnököt, a „Magyar Szabadalmi Közlöny“ szerkesztőjét bízta meg olyképpen, hogy a nevezett lap előfizetői a katalógust ingyen kapják. A katalógus e most megjelent, 32 nyomtatott ivre terjedő vas-kos kötet, az elsőnek kiegészítő részét képezi és az 1892. évben engedélyezett érvénytelenné vált szabadalmakat (névgyezék és tárgyutalóval) és a sommás áttekintést tartalmazza, melyek becses tájékoztatóul szolgálván az iparosoknak és általában mindazoknak, akik találmányi szabadalmakkal foglalkoznak, e mű, mint valóban szükséges kézikönyv hasznos szolgálókat tesz. A katalógus ezen, valamint első füzeté kizárólag a Magyar Szabadalmi Közlöny kiadóhivatalában (Erzsébet-körút 38. sz.) rendelhető meg.

— **Megbocsájtott hűtlenség.** A fiatal ügyvéd, a ki csak néhány hónapja nős, egy házon kívül töltött éjszaka után reggel haza érkezik csatagosan, lucskosan, sárosan és tenyerébe temelve arczát a falnak dölve megáll az ajtó mellett. Az ilyenekhez nem szokott fiatal menyecske rémülten összezsappaj kezzeit: „Mi lelt téged ember? Nehezen mozgó nyelvel dadogja az: „Ah, az az... Eszter... ah az az... Eszter... Oh az a drága jó Eszter...“ — „Micsoda Ester? Vágot hirtelen haraggal dadogó férje szavába a megsértett asszony. „Tehát Esztered van neked? Hát a gyűrűd, hát az órád hol van? — „Nebusulj asszony. Ott, ott vannak a hol azt a jó Eszter...“ — „Hol van az Eszter? — kérdezte izgatottan és könnyes szemekkel a fiatal asszony. „Ott van Dani bácsinál“ nyögte ki végre a támogatóra szoruló férj. „a hol a drága jó Eszter... há z y c o g n a c o t i t t u k.“ — „Vagy úgy, s azal örömmel, karolta át (támolyg) férjét az asszonyka. „Jer és alud ki magad drága férjecz-kem, mert ezt az Esztert megbocátom. É s a család béke ismét helyre állt.

— **Amerikából** csak e napokban tért vissza a világhíre vergődött Mauther Odön hazai magkereskedő czég főnöke, ki egész nyáron át ott tartózkodva, ezen idő alatt sorra látogatta Amerikának nevezetesebb farm- és kerttelepeit és itt nagyon figyelemre méltó érdekes és fontos tapasztalatokat gyűjtött, a melyeknek közzétételét rendkívüli érdeklődéssel várják a mezőgazdasági és kertészeti körökben. Egyébiránt úgy halljuk, hogy Mauther nagy előszóval több felolvasás során valamint egy czikkorszában fogja említett tapasztalatait közrebocsátani. Visszatérvén Európába még itt is több olyan kulturállamot látogatóit meg, melyeknek földmivelési és kertészeti haladoitása magas színvonalon áll. Többek közt Hollandiát, a virághagyomány híres országát is meglátogatta és itt személyesen válogatta össze czége részére a szebbnél szebb virág hagyományokat, melyeket nekünk is volt alkalmunk látni és elmondhatjuk, hogy azok olyanok, a minők Magyarországon meg nem voltak.

— **Egy szegénysorsu**, jó irással bíró képezdei növendék ajánlkozik oly irodai munkák végzésére, melyeket esetleg lakásán is elvégezhet, vagy elemi iskolai tanuló mellé oktatónak.

Mérsékeltáru fürdőjegyek

a csáktornyai gőz és kádfürdőkbe, kaphatók **Fischel F-féle könyvkereskedésben.**

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičeće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischer: Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjedan jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

Nekaj iz gospodarstva.

Obraniti sadje (vočke) od mraza.

Prememba med oštrom zimom po noći i vrućinom po danu jako dela kvara mladomu sadju (vočkam) zaradi velikog mraza. Nemore se dosta preporučiti vsim gojiteljem sadja, da pod jesen mlada stabla omotaju od tla do krošnje (svržia) sa rogozom ili slamom. Ovo delo bude im naplatilo posla.

Pobiranje listja izpod voćaka.

Važno je za gojitelje sadja, da listje, koje je iz stabla doli opalo, pobereju i zežgeju, ar tim se sfonda ne samo vnožina kukcov, jajec i gusenice, koje su pod listjem našle svoj zimski stan.

Kakvu vodu smiju piti krave dojnice?

Vu jednih englezkih novinah pi'e preštimani doktor, da se krave dojnice nebi smeje napajati vodom, koja duže vremena stoji. Oni, koji pijeju mljeko od kravah, koje se napajaju vu mlakah i močvarah, mogu se zahoditi težkoga betega. Zato se preporuča, nek se krave napajaju vodom tekućinom.

Mljeko od starih ili betežnih kravah.

Mljeko od starih ili betežnih kravah ne jedi niti sam, još menje davaj deci. Ako već mora biti, prvlje ga dobro kuhaj, ar buš drugač sam zbetažal ili ti dēte bude

zaglavilo. Stare su krave navadno susiōave (hektikalne), a taj beteg prehadja mljekom vu zdravo dēte, ter i ono zbetaža.

Vraćvo proti tekutom vu kokosinjaku.

Kada se povnožaju tekuti vu kokosinjaku, preporuča jeden gospodarski list za najbolje vraćvo sumpora. Kada se mladina iz kokosinjaka pusti, dene se vu sredinu kokosinjaka tepsija sa žerjavkom, na koju se zesiplje sumporine cvēt, da se ves kokosinjak napuni sumpornom parom i zato se mora on čvrsto zaprēti i do polne zaprt držati. Zatim se ostavi zračiti (luftati) do večera, dok živad ide na počinek.

Kokotići i pišćenke.

Jeden glasoviti francuzki gospodar podvučava vu svojih novinah, da se bude našel način, kak bude čovēk mogel sa odpredeliti sa priličnom izvjestnostjum spol budućega piceka. On je ovo dokazal:

1. stari kokot (pēvec) sa mladimi kokošmi oplodjuje jajca za ženski spol, t. j. iz tak oplodjenih jajec zvaliju se same pišćenke;
2. mlad kokot sa starimi kokošmi oplodjuje jajca za muški spol, t. j. zvaliju se sami kokoti.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo poštuwane naše predplatnike, naj nam na početku zadnjega fer-

talja predplatne zaostatke po pošti pošleju i predplate za novi fertal ponoviju. Cena naših novin je: Za jeden fertal 1 frt, za pol ljeta 2 frt.

Vu Kisegu, 21.-septembra.

Na ov dan, kakti četvrti dan velikih vježbah (manevra) dalo je Nj. Veličanstvo ob 12^h vu vu blizini Mannensdorfa nakon sjajna napadaja drugog sbora na tretji sbor trubentom oglasiti dokonček manevra. I stim su dostojno i sjajno zaključene kisežke vojne vježbe (manever).

Vojna zapoved, koju je izdal car i kralj Fereuc Jožef, veli: „Ratna udesba i provedba ovih manevrah z adovoljše me u velikoj mjeri. Moja vojska i obostrano honvédstvo, kaj su sudelovali vu vježbama, dokazali su onu ratnu (taborsku) vrstnoću, koju sam već ljeta 1891. pohvalno spomenul. Ja, a zmeom i čela monarkija, gledamo s potpunim zaufanjem na cjelokupnu obranbenu jakost, koja se podaje neprekidnom odanošću usavršenju sve nabrazbe, ter je svjestna svojih dužnostih.“

Prazki cesar Vilim prijel je ministra-prežeša dr.-a Wekerla vu audienciju, koja je trajala tri fertalje vure, ter mu je tom prigodom podelil red čerlenog orla I. razreda. Istu su odliku dobili ministri Fejérváry, Hieronymi i grof Ludvig Tisza, ter upravitelj ratnog ministeriuma fzm. barun Merkl. Napokon su odlikovane vnogobrojne civilne i vojne ličnosti raznima redovima (medaljami).

ZABAVA.

Jordakieva glava.

Historička pripovest od Jokai-a Móra.

Prevel na horvatski Em. Kollay.

(Konec.)

Bilo je zaključeno, da Jordaki otide dole u Kryptu, a njegovi pajdaši i opatice hđu gore „kyrie“ popevali. Kada će se znanji veržeš svim poznate žalostne popevke odpopevati, onda Jordaki s onim prahom u krypti nek cieli klošter u zrak digne.

Nije li to liepa misel? Koj nevidja, da je ovakova smrt zmožna, u društvu svojim dragimi u zraku a ne u grobu biti pokopan, on more oditi, vrata su mu odprta a put prost k turskoj milošti.

Svi su mučali, svi su ostali, samo jedan stupi iz sredine svojih dragih, samo jedan više cieni sramotno življenje nego dičnu smrt — Mariotis, zaručnik ledene zaručnice. —

„Mariotis!“ zavikne Jordaki, lice si

s obodvemi rukami pokrivajuć. — „Ti, najhrabeši junak! — Moja dika, kojega sam za boljega držal nego samoga sebe, — Mariotis se hoće sam predati?! Zaručnik neče grob svojom zaručnicom dieliti, zadnji junak hetairije neče svojimi pajdaši umrieti?! — — —

„Idi i negovori nikomu, da si ikada med nas spadal!“ — veli mu Jordaki, a ostali su se prezirno od njega obrnuli te su ga bez svakog „zbogom“ šrez vrata van porinuli. On pako u jednoj ruki bieli rubac visoko držeći bežal je na dušak pred agin šator, tam je svoje oružje doli hitil i ves zasopljen rekel: „Premilostivni gospodin. Ti si hetairistom obečal milost, ako svojega vodju Tebi predaju, pusti je anda u miru oditi, jer ja sam Jordaki, ali se žuri s pardonom, jer za jednu uru budeš ga samo mrtvim mogel dati.“ — I dok je on ovde ovak govoril, proklinjali su ga onde njegovi i njegovo ime sa navek zbrisali iz reda hetairistah.

U svojem veselju dal je Girlet aga mladicu petdeset funtih težko željezje na noge i ruke metnuti, te je odmah poslal jednoga glasonošu pred klošter, koj im je donesl zapečaćeni list u kojem su bili svi

ostali pardonirani. Oni su sad mogli oditi, kud je koj hotel.

Obkoljeni su začudjenjem prijeli neočekivani pardon. List je bil u njihovih rukah, on njim je osiguraval življenje i slobodu. — Ah život i sloboda su takove vugodne rieči, koje siromaske, iznemogle i gladujuće ljudi lahko zapeljati moreju. Svi su list šteli i njihova srđca su postala slaba. Jordaki je već bil u krypti dole na svojem miestu, on nije bil ovde nazočan, da bi bil mogel glasonošino lažljivo pismo zdrapati i pod noge mu hititi. On je dole sedel i čekal na žalostnu popevku od zgora. Hetairiste odpru klošterska vrata, izidu ufajuci se u pismo, van, te vani polože svoje oružje na jedan kup.

Jordaki je dole badava čekal na žalostnu popevku. A kad su hetairisti bez oružja tu stali, dal ih je Girlet aga prijeti i u težko željezje zakovati. Badava su se siromaske vkanjeni pozivali na pardonsko pismo. Aga se je smejal. Oao je bilo bez vriednosti, posve nevaljano. Na miesto na koži od kože bilo je na pesjoj pisano, na miesto pečatom, bilo je s kruhom zapečaćeno. To bu na stratištu, na hebdomanskom pijacu liepi prizor.

Kad je cesar Vilim odhadjal iz Kisega, rekel je ministru prezešu dr.-u Wekerleu: „Ja uzimam sa sobom iz Kisega najvugodneše uspomene.“

Vu Kisegu, 21. septembra borile su se obedve vojske s celom svojom jakostjum. Vu borbi je bilo 164 batuljana pešakov, 100 eskadronah konjaničtva, 300 štukov (kanonov) i tehnički šeregi, vsega skupa 120.000 soldatov i 15.000 konjah. Dužina linije, na kojoj se je borilo, iznosi 12 kilometrov.

Kolumbijsko zvono slobode.

Na svom putu iz levaonice vu svétsku izložbu prispelo je Kojumbijsko zvono slobode i mira na damšifu „Saratoga“ vu Nju-Jork. Kak tamošnje novine javljaju, izliven je zvon od zlata, srebra, oceli, željeza, kufra i olova, čemu su poslužili: ženitbene prstenje, vrči, bajuneti, puškine kruglje i pendzi. Cilj ovoga zvona je, da ga pripeljaju kakti glasnika slobode i mira celom unijom, i da se vsigdi oglasi. Zvon je imal najprvo dojt vu Čikago, da se onde prvi put službeno oglasi 9. septemera, na dan velike vojske mira. Zvon važe 13.000 funtih, ima na donjem rubu promjer od 17 šuhov. Sam bat žmehek je 700 funtih. Zvona kinđiju naokolo tri napisi: „Dika Bogu, a mir ljudem na zemlji,“ — „Raztolnači slobodu celoj zemlji i vsim njezinim stanovnikom,“ — i „Ja Vam oglašujem dober tolnač. — ljubite se med sobom.“

Njeg. Veličanstvo kralj.

Njegovo Veličanstvo car i kralj odputoval je iz Beča vu Innsbruck, da pohodi ondenju izložbu S kraljem je odputoval iz Beča nadvojvoda Karlo Ljudevit, a od Solnograda i nadvojvoda Ljudevit Viktor.

Povodnja vu Španjolskoj.

Iz Madrida javljaju: Zaradi silnoga deđdja i vihra vu Novoj Kastilji došlo je ovih dnevoj do velike povodnje. Na željezničkoj štreki Aranjez Alcazar nahadja se više banhofov pod vodom. Promet je prepređen. Od vsih se stran javlja, da se je vtopilo vnojo ljudih. Do vezda se je našlo do 40 vtopljenikov.

Abatiša klostra se s' d pričme Agimoliti, ako već moraju umrieti, tak im barem za zadnje nek dopusti, da slobodno svoju žalostnu, smrtnu popevku još ovde izpove vaju, jer popevka je tak liepa, kakovu još nigdar nit jedan turčin nije čul.

Girllet aga bil je znatiželjan smrtnu popevku gjaurov čuti. A i more li za vuho turčina biti kaj vugodnešega, nego popevka smrti neviernikov.

Jordaki je dole u krypti sam sedel sa luntom u ruki, glavom naslonjen na lies u kojem mu je sestra ležala. —

Sad na jedan krat dopru do njegovih vuh tužni glasi iz daleka odzgor. To je bilo ono, na kaj je čekal. Popevka je sve po malo išla k kraju, i kad je zadnji accord odzujil, odletel je kloster jednim bliskom i strašnem treskom u zrak, turske soldate i zarobljene gjaure pod svojemi ruševinami pokopajuć.

Dva mieseci su od tog vremenja prošli! — U štambulskom špitalu je jedan strašno osakaćeni soldat, poslie dvomiesecnog ležanja u nesvesti, odprl oči. Cielo tielo mu je pobito, kotrigi raztrgani, obraz za neprepoz-

Nadvojvoda Friedrich.

Nadvojvoda Friedrich zapovednik 5. vojnog sbora vu Požunu, imenovan je po caru Vilimu vlastnikom (inhaberom) 48. prajzke pješačke regimente. Vu Austro-Magjarskoj vojski nadvojvoda je vlastnik 52. pješ. regimente.

Vojvoda Arthur Connaught.

Vojvoda Arthur Connaught imenovan je po Nj. Veličanstvu vlastnikom husarske regimente broj 4. kojoj je prvlje bil vlastnik Edelsheim Gyulai.

Zapovedniki vojskah odlikovani.

FZM. barun Schönfeld i FZM. Reinländer obedva zapovedniki vojskah vu retom dovršenih vojnih manevrih pri Kisegu, odlikovani su od cesara Vilima posebnim načinom. Cesar im je uz svoje priznanje poslal i počastne sablje.

Vu Budimpešti, 25. septembra.

Predstoji neposredno rešenje Njeg. Veličanstva o zakonskoj osnovi civilnoj ženitbi. Knez primas Vaszary pozvan je po Njegovom Veličanstvu vu Beč, da onde priobči svoje mnenje o konkretnih predležeh ustanovah.

Novi štuk (kanon) za ladje.

Pod predsedničtvom korvetskog kapitana dell' Adamica, próbalo je ovih danah pomorsko povjerenstvo (komisija) novi Krupov kanon (štuk, top) na dunavskom monitoru „Samos“ izmedju Erca i Erda. Probe trajale su tri dni, ter se je novi štuk pokazal vu vsakom pogledu izvrstnim. Izuzev samu cev sgotovljeni su vsi ostali deli kanona: vu fabriki Škode vu Plzinju Prednosti štuka jesu ove: Iza opaljena hitca štuk se pomekne nazad samo za 20 centimetrov, ali se mehaničkom ureibom opet sam postavi na prveše mesto, — i to tak precizno, da se more samo jednim ciljanjem i sto hitcakh (susov) izpalti na jedno te isto mesto. Nabijanje i opaljivanje (vužiganje) dogadja se vu dva tempa tak hitro, da se samo jednim okretom ruke od-

stranjuje nabojni omot, a drugim štuk nabija i odmah vužiže. Tak je moguće, da se tim štukom vu jednoj minuti strđija deset put.

Velika nesreća na morju.

Iz Nju-Jorka javljaju 23. septembra: Haitška topnička ladja s 96 ljudi potonula je na morju s celom soldačtvom i putniki. Na ladji se nahadjala haitška komisija, koja je imala sklopiti trgovečki kontrakt Haitia sa San Domingom, a med komisijom više generalov, koji su se vsi potopili.

Govor muhah.

Jeden nemški filolog (vučenjak) odkril je ovog ljeta, da i muhe govoriju svojim jezikom. Neveli se doduše o zujenju muhah, koje je samo rezultat hitre ketnje krilah, — nego pravih pravcatih glasovih, kojih sačinjavaju muhji govor. Treba tomu samo mikrofon i dvé muhe, koje se šeću po stolu. Zabavni razgovor obeživéh muhah more se lahko razabrati „Šum“, koj se razabire, veli nemški taj vučenjak, spodoben je hrzanju konja, koj je vrlo daleko. —

Vezda je još samo treba, da drugi vučenjak odkrije govor bacilah.

Lěpa kraljevna.

Živel je negda u starom vremenu jeden kralj, koji je više lepih kćerih imel. Izmed njih je najmlajša bila najlěpša. Ova je tak lěpa bila, da se njenoj lěpoti jasno sunce čudilo.

Nedaleko od kraljevskoga dvora bila je velika šuma, a u njoj je jedna lěpa lipa stala, a pod ovom bil je lěpi zazidani zdenec. Za vrućih lětnih dnevih dohadjala je ta lěpa kraljevna u ovu šumu, da se preskače i naigra. Kad se je dosta naigrala, došla bi i bila do toga zdenca, pak se okolo njega igrala sa zlatnom jabučicom, koju je hitala u visak, pak opet u svoje rućice pograbila: To njoj je bila najlěpša zabava. A igrala se je ovak.

Dogodi se jedenput da je ta zlatna

nati, obžgan, celo više nekakov ranjeni kup mesa nego človek.

„Ti si dosta dugo spal, dragi moj kum!“ veli mu po turski polag njega sededi špitalski dvorjanik.

„Gde sem?“ zapita ranjeni, poklam kam bi začudjen okolo sebe gledal.

„Sada si još na zemlji, ali puno ti nebi bilo falelo, i ti bi sad sedel u paradizužu pri proroku. — Ovo gde si sad, je špital u Stambulu.“

„A kak sem došel sim?“

„Izpod ruševinah klostra „Zeka“ su te izkopal, tam si ležal med ostalemi junaki. Tvoja oprava je bila posve zežgana, nitko nije znal jeli si turčin ili gjaur. Ako si gjaur; tak muči i nepovedj nikomu.“

Betežnik zatihne. — Bil je Jordaki. U špitalu su ga kakti turskoga soldata vracili i dvorili.

Poslie nekoliko tjednih je mogel na noge se postaviti. On je bil lazar, ruke su mu bile spotrte, a ostali kotrigi vtrejeni, kak koga gutta ili ti božji bič vudri. Po botah hodeć, samo se je z mukom po velikem varašu vlekul.

Potemnjena je bila njegova pamet te se je samo iz daleka znišlaval, da je jednoć bil vodja hetairistah, da se je negda sa dvijema sabljama na jedan krat proti stotinam neprijateljah boril, koji ga nisu mogli preobladati, da je jednoć sa prijateljeli i neprijateljeli u strašnem ognju proti nebu odletel — a sad se vleče po ulicah ogavnoga mu Stambula kakti prosjak i lazar, koj si na svakem vuglu sa palicami pod pazuhom mora odpočivati te je kip pomilavanja za mimo prolazeće. — On nije nikad zaprosil kakovog dara, negda ponegda mu je znal koj turčin onak sam od sebe po koju paru (turski novac) darovati. On to niti nije opazil, niti pak se za dar zahvalil. On je samo na to misli, da on mozbit niti nikada nije bil Jordaki, koj bi negda hetairiste u sto bitkah bil vodil.

Kad je ovak, kakti u senji okolo tumarajuć na hebdomonski pijac došel, videl je onde pred sobom veliku hrpu ljudih, koji su proti vratam palače išli. I njega je stiska odvekla tam.

U sredini pijaca daval je med bubnjanjem jedan vikač na ves glas nekaj na znanje. Prosjaku — lazaru se je začulo, kak da bi njegovo ime bil imenuval. Napne sve

jabučica opala u taj hladni zdenec Kraljevina vidla je doduše, kam je opala jabučica, ali je ipak ne je mogla van uzeti, ar je zdenec neizmerno gliboko bil. Mala lepota se je plakala, ali to joj je sve zabadava bilo. Jabučicu ne je mogla van uzeti, ar je na dna odušla. Njezin plač izmami iz vodice nekakvu zelenu žabicu. Ova ju zapita: „Kajti je, kraljevska kćerka? Ti se plačeš, da bi ti se i tvrdi kamen smiloval!“ Kraljevna mlada taki pripoveda, kaj se njoj dogodilo. I žaba njoj na to reče: „Tomu je lahko pomoći. Ja ti taki tu zlatnu igračku van donesem, ali kaj mi za trud i muku moju daš?“ Kraljevna odgovori: „Kaj god poželiš. — Zlata, srebra, dragoga kamenja, pak iz malu krunicu!“ „Toga svega ja neću, nego, ako privoljiš, da budem ja tvoja drugarica, da budem pri stolu s tobom jela iz tvojega tanjerčeka, i da budem pila iz tvoje kupice. Ako mi to sve obećaš, onda ti donesem iz glibljine zdenca tvoju zlatnu jabučicu!“ Reče žaba — „Je, je, je. Rada ti dopustim, samo mi donesi iz ovoga zdenca moju zlatnu jabučicu.“

Ona se neje niti zmislila, kaj je žaba govorila, te je sve obećala vu tugi, samo da je ona svoju zlatnu jabučicu nazad dohila.

I žaba u istinu odplava u glubljinu zdenca. I kad bi poglednula nutri, gdje njoj žaba nosi zlatnu jabučicu, koju je spustila na zelenu travu.

Kak je spazila kraljevna svoju najmiliju igračku, zgrabi ju sobedvimi rukami, pak beži srećna i presrećna u zelenu sumu. Žaba je kličala za njom: „čekaj, čekaj me kraljevska kćerka, uzemi me sa sobom, ja nemorem tak bežati, kak ti!“ Ali sve zabadava; kraljevna nečuje, pak nečuje, a žaba je opet morala nazad otići u svoj zdenec, gdje je i predi stanovala.

Drugoga dana, kad je kraljevna obdovala pri sjajnim kraljevskom stolu, pokuca negdo na vrata, pak zazovne: „Najmlajša kraljevska kćerka, odpri mi vrata! Kraljevna taki beži, da vidi, gdo je. Ali kad spazi onu žabu iz zdenca, razsrdi se,

sile svojih moždjanah te poslušaj kak vikač sledeća proglašuje: „Turci! Pak pravovierni! Gledajte, po milosti našega prevelikoga gospodina, pokazuje vam se ovdje pred vrata glava Jordakieva, onoga puntara, koj je danas na zapoved velikoga Divana evo pogubljen. Dojdite i gl. dajta ga. Allah nek bude milostivan svakomu pravovierniku.“

Začudjen poslušaj Jordaki oglašivanje. Jordakieva glava pred vrata hebdomonske palače? Jordaki od smrti stal, pak ipak pogubljen?! Ove misli su mu skoro podpun moždijane zmešale. Težkom mukom se i on protura do vrat. Već je bil mrak, dok mu je za rukom došlo se érez hrpu proturati.

Pred vrata, na s čerlenem baršunom problečenem stolu, stala je široka srebrena taca, na njoj je počivala zaprtimi očmi glava vrlo liepog mladića, ustnice su joj bile na pol odprte, a čelo puno slobodne vedrine.

Jordaki je poznal glavu — bila je Mariotiseva.

Svaki fertal ure je vikač puku na znanje davat: „Gledajte glavu puntara Jordakia, ko je danas na zapoved visokog Divana bil pogubljen. Allah nek bu milostiven svakomu pravovierniku!“

Jordaki je poslušal i — mučal. — —

pak zaklupi s vrati i otide nazad na svoje mesto, k stolu.

Kralj je o času opazil, da se je njegov kćeri nekaj pripetilo, pak ju zapita: „Kajti se je dogodilo, draga kćerka, da si tak srdita?“

„Ah dragi otče! tu Vam je ona grda žaba, iz onoga zdenca u šumi, pred vrata. Vezda je kćerka pripovedala otcu, kaj se je njoj včera pripetilo. Kad je dovršila pripovedanje, zakriči opet žaba: „Najmlajša kraljeva kćerka, odpri mi vrata!“ Kaj već neznas, kaj si mi obećala včera pri hladnem zdenecu u šumi.“ — „Najstariša kraljeva kćerka, no odpri mi vrata, spuni mi obećanje svoje!“ Začuvši to sam kralj, reče svojjoj kćerki: „Kaj si obećala, moraš izpuniti!“

Kćerka odpre vrata, a žaba doskače u hižu.

Čim je došla do stola, pregovori opet žaba: „Deni me poleg sebe. Ona opet ne je to hotela učiniti. Ali kralj je zapovedal, da obećanje mora izpuniti.“

Kad je žaba na stolu bila, opet poželi bliže imati zlatni tanjer, da more iz njega jesti s kraljevom kćerju. Čerka i to je učinila, ali težko, jako težko.

Kad je nastal večer, zaprosi žaba, da ju odnese u svoju čistu postelju. Kraljevna pograbi žabu s težkom mukom, pak ju onda odnese, ali ju je dela u kut. Kad je već ona legla, opet je žaba rekla, ako ju nebude u postelju dela, da njenomu otcu pove.

Kraljevna se razsrdi, kak se nigdar ne je srdila, zgrabi žabu s obedvimi rukami, pak ju hiti, kak je najbolje mogla u stenu i reče: Vezda bude sigurno mirovala, grda ti, odurna žaba!“ Žaba je sigurna nazad opala na pod, ali se više ne je stala. Žaba nego lépi mlad kraljević, kakvoga nigdar ne je vidla. On je pripovedal, kraljevni, da je i on kraljević, od toga i toga kraljestva, pak ga je jedanput nekakva copernica pretvorila a žabu, i da ga je samo ona kraljevna osloboditi mogla te nevolje.

Obedva su se na jedanput požurili k otcu, pak su mu pripovedili, kak se je pripetilo, i da je od žabe postal lépi kraljević.

Kad su tak stali pred otcem, rekne kraljević još i to, da mu je volja uzeti njegovu kćer za ženu. Kraljevna i oteci su privoljeli na to.

Drugoga jutra čim je rumeno sunce izišlo, postala je lépa zlatna kočija s četirimi belimi konji. Bila je to kočija mladoga kraljevića. Odprostil se je kraljević i kraljevna kakti zaručnik i zaručnica s roditeljmi i sestrami i odpeljali su se u kraljestvo zaručnikovo, gdje su se včernali, a zatim su dugo i srećno éivili.

D . . . t.

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-máza. —	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6.50	6.75
Zab	Zob	6	
Rozs	HRŽ	5	— 5.50
Kukoricza 6	Kuruza stari	5	
uj	novi	—	—
Árpa	Ječmen	5.50	6.
Fehér bab	Grah beli	5	30
Sárga „	„ žuti	4	30
Vegyes „	„ zmešan	4	20

LOTERIJA

Graz, 23-ga septembra 1893.

SS 86 76 36 56

NYILTÉR*

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknék közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vammen-tesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcza címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztan dó.

* E rovat alatt közöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UBEDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Hirdetések.

Minden ember részére fontos új találmány kétségtelenül az

általános folttisztító szappan „a rózsával“

Használhatban a világ legjobb és legolcsóbb folttisztító szere, s egy házbán sem hiányozzék. E folttisztító szer előnye a többi hasonló gyártmány fölött, hogy még kocsikenőcsöt, kátrányt, olajestéket és iszadmány foltokat — általában minden foltot — eltávolít annélkül, hogy az néhány nap mulva ismét látható volna, — olcsó ára is (20 kr. drbja) bizonyára mindenkit arra fog indítani, hogy e szerrel ruháit, szőnyegeit, butorszöveget stb. hosszú ideig tiszta és használható állapotban tartsa.

Kapható minden ősmertebb fűszer, rövidáru és vegyes kereskedésben. Csáktornyan: Strahia Testvérek és Heinrich Miksa úrsk üzletében. Nagy-Kanizsán: Fesselhofer J.-nél. Ismét eladók részére nagybani elárusításra — kellő jutalék mellett — VISNYA SÁNDOR által, PECS. 863 6-10

Kiadó.

Csáktornyan fő-utca, a Zoly-féle házbán, egy

butorozott szoba

f. hó 15-től kiadandó.

Bővebbet ugyanott. 886 1-1

Arverési hirdetés.

A perlaki kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kollay Rókus katori lakosnak, Pomásics Mária nagykoru, Pomásics Pál és Pomásics Francziska kiskoru katori lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 37 frt tőke (beszámításával a már fizetett 7 frtnak), ennek 1885. márczius 9-től járó 6%, kamatai 11 frt 35 kr. már megállapított s ezuttal 8 frt 45 krban meghatározott költségek behajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényszék — a perlaki kir. járásbírósg — területén fekvő Kotor községi 2475. sz. tjkvben foglalt s $\frac{1}{3}$ -ad részben Tomasics Katalin, Alajos és Angela kiskoruak, $\frac{2}{3}$ -ad részben pedig végrehajtást szenvedők nevében álló 637 hrsz. szántó pri Groblyu dülőben — az 1881. 60. tcz. 156. § a alapján egészben 60 frt becsértékben, továbbá katori 2478 sz. tjkvben foglalt s $\frac{1}{3}$ részben Pomasics György $\frac{2}{3}$ -ad részben pedig végrehajtást szenvedők nevében álló 4697 hrsz. két „Martincsovió Verlaje” dülőben a hivatkozási törvény alapján szintén egészben 78 frt 50 kr. becsértékben; végül a katori 2476 sz. tjkvben foglalt s egészben végrehajtást szenvedők tulajdonát képező 56 hrsz. kert 58 frt, — 1184 hrsz. szántó gosnye Polye 23 frt. 4698 hrsz. rét Martinčevo verbjé 40 frt és 9235 hrsz. szántó Szencsnyák 49 frt becsárban

1893. évi október hó 10. napján d. e. 10 órakor

Kotor község házánál Grész Alajos perlaki lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen ei fognak adatni. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10° -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlakon a kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság. 882 1—1.

Burgonya eladás.

Sárga — homokföldben termelt — kitünő minőségű

BURGONYA

nagyban és kicsinyben — az egész idényen át jutányos áron kapható

Strahia testvérek

885 1—2 üzletében

Csáktornyán.

Eredeti párisi

gummi és halhólyag

felülmulhatlan kitünő minőségben tucatzja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Megrendeléseket pontosan esaközöl

REIF J., specialista, **BECS,**
IV., Margarethenstrasse 7,

első és legősmertebb czég e szakmában. Legjobb és legszolidabb kiszolgálás. Teljes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Hirdetés.

Klosterban (Gyurgyevác mellett) Horvátország, — egy

HÁZ

melléképülettel, 8 $\frac{1}{2}$ hold

szántóföld és rét

elköltözés miatt jutányos áron

azonnal eladandó

Ugyanott több más hasonló birtok szintén eladó. Bővebbet

Kreszinger Lajos

881 1—1

Klosterban.

Oglas.

Vu Kloštru (poljeg Gjurgjevca) Horvatska jedna

HIŽA

gospodarstvena stanja, 8 $\frac{1}{2}$ mekot

zemelj i senokoša

zaradi odselbe

se fal prodaju.

More se tam još više takovih imanjah kupiti. Više od toga

Vu Kloštru,

Kresinger Lajos.

**Vendéglősök és birtokosok
figyelmébe!**

Készletünk tulbősége folytán

á frt. 11 áruljuk

eredeti dalmát

fekete boraink

hektoliterjét a Körös—križev-

vaci vasuti állomásra szállítva.

**A bor valódságáért és jó
minőségeért szavatolunk.**

Tiz hektoliteren tulterjedő megrendeléseknél

árendedményt

adunk.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve
872 4—12 küldetnek.

Breyer Sándor és fia

bornagykereskedők

Körös—Križevac

**Krémárom i gospodarom vu
pažnju!**

Pokehdob imamo vnoo vina skupljeno,

po 11 frt. trzimo

hektoliter

naravskog dalmatskog

črnog vina

i vu to cieniu na körös—križev-

vački kolodvor postavimo.

**Za pravost i dobru kakvo-
ću vina dobrostojimo.**

Koj od deset hektolitrov više kupi, njemu
budemo još

faleše računali.

Muštre gdo hoće, more zabadava dobiti

Breyer Sándor i sini

veliki trgovci s vinom

vu Križevci.

Pályázat**tanítói állomásra**

f. Muraközben lévő

macineci r. k. hitközségi horvátajku leánynépiscolához
f. évi október hó 20-ig.

KIVÁNTATIK:

magyar és horvátnyelv (lehet vend, bunyeváci tájnyelv) bírása; tanítói oklevél és szolgálati bizonyítvány.

TANÍTÓI FIZETÉS ÁLL:

szép, rendez 3 szobát tartalmazó szabadlakásból, mindennemű melléképtlettel; 500 □-ölnyi konyhakert és háromszázhatvanhat frt azaz 732 korona készpénzből.

TARTOZIK:

a rendszabályokban foglalt tanterv szerint tanítani és a tanköteleseket heti két órán át kézi munkában oktattatni.

Tisztelt pályázni kívánók sziveskedjenek pályázataikat

a macineci plébánia-hivatalhoz (u. p. Nedelic) küldeni.

M á c i n e c e n , 1893. szept. 19-én.

Schädl István, s. k.

plébános.

Zsuidár Mihály, s. k.

isk. széki elnök.

877 2—2

Ház-eladás.

Dirnböck Frigyes-féle hagyatékából
 CSÁKTORNYÁN
 a gabona-piaczon álló

HÁZ

!! eladandó !!

EGY lakóház, gazdasági épületek, pincze, raktár, kocsiszín, nagy udvar és szép konyhakertből áll, ezen eladó ingatlan a terménykereskedőknek különösen megfelelő!

Friedr. & Ferd. Dirnböck-cég
 MURECK-ben, ár- és eladási feltételeiről kívánatra mindennemű felvilágosítással szolgál 879 2-2

Haszonbéri hirdetés.

Dráva-Vásárhely község tulajdonát képező — varasdi drávahid mellett

KORCSMA

a hozzá tartozó 4 hold szántóföld és réttel együtt
 f. évi október hó 4-én d. e. 10 órakor
 a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen **250**
 frt kikialtási ár mellett

1894. évi január 1-től 3 évre
 haszonbérbe fog adatni.

Kelt Dráva-Vásárhelyen, 1893. szeptember 15-én.

AZ ELŐLJARÓSÁG.

876 2-2

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szesz-italok, azztali likőrök és különlegességek azonnali elkészítésére a legkittenőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 foku, vegyileg

tiszta eceteseszenciát kellemes ízű borecetet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékelteknek.

Kiváló eredményért kezességek.

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák - különlegességek gyára

878 2-50

PRÁG.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Pályázati hirdetés.

Murá-szent-mártoni róm. kath. községi iskolánál

MÁSOD TANÍTÓI ÁLLÁSRA

ezennel pályázat hirdetik, — évi fizetés **300** frt, szabad lakás és 5 öl tűzifa.

Kellően felszerelt kérvények minél előbb alulírottához küldendők.

Keeskés Ferencz,

iskolaszéki elnök.

883 1-1

Magyar vörös kereszt sorsjegyek.

Főnyeremény 10.000 frt.

Huzás október 31-én.

Bank és váltó-üzlet

3% os földhitel sorsjegyek.

II-ik kibocsátás.

Főnyeremény 50.000 frt.

Huzás novemb. 6-án.

GRÜN WALD és SCHWARZ

VARASZDÓN, BOLT UTCZA.

3% os szerb 100 frcos sorsjegyek.

Főnyeremény 90.000 franc

Huzás október 14-én.

Jó szív sorsjegyek.

Főnyeremény 20.000 forint.

Huzás október 16-án.

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

Tőzsdei ügyletek

közvetítetnek.

Olasz vörös kereszt sorsjegyek

Főnyeremény 100.000 lira.

Huzás november 2-án.

Vásárol és elad mindennemű érték-papírokat, u. m. sorsjegyeket, járadékokat, zálogleveket, részvények és kölcsönöket ugyszintén arany és ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapírokra teljes árfolyamértékig.

Sorsjegyek eladása részletfizetésre.

Sorsolási veszteségek ellen való biztosítás.

Kisorsolandó értékek nyilvántartása.

 Tudakozódásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legmértányosabban eszközölünk.